

Duální diagnózy - zkušenosti z klientské praxe

Vartanyan, A., Svoboda, M.

Kdo jsme

Bc. Artem Vartanyan

- NNO od r 2002
- terénní programy Laxus od roku 2007
- vystudoval sociální pedagogiku se zaměřením na etopedii
- sociální rehabilitace - Péče o duševní zdraví z. ú. 2011 - 2014

Mgr. Mgr. Martin Svoboda

- vystudoval pedagogiku, sociologii, gender studie, adiktologii
- absolvoval pětiletý sebezkušenostní psychodynamický výcvik
- v drogových službách pracuje od roku 2008 – Laxus z.ú - postupně K-centrum Pardubice, Centrum terénních programů Pardubického kraje, nyní Ambulantní centrum Hradec Králové

Tři roky zpět

Tam a zase zpátky

**Cesty klientů s duální diagnózou na mapě adiktologických
služeb a služeb komunitní psychiatrie**

Stále si klademe otázky

- dostává se naši pomoci skutečně potřebným
- nabízíme pomoc adekvátním způsobem
- nabízíme pomoc k těm správným nenaplněným potřebám klientů
- kdo je „náš“ klient s duální diagnózou
- v jakých různých polích/oblastech se náš klient s duální diagnózou pohybuje
- co chybí pracovníkům, aby nabízená pomoc (služba) byla efektivnější

Co jsme věděli v roce 2015

- společně se vyskytující poruchy jsou **běžné**
- mají **nežádoucí** důsledky
- sekvenční i paralelní léčba funguje hůře
- **integrovaná** léčba funguje **lépe**

Duální diagnóza – typologie klientů

- diagnostikovaný psychiatrický klient
- klient adiktologických služeb s diagnostikovanou duševní nemocí (o čemž ne vždy víme)
- nedialgostikovaný klient – „cizí mezi svými“ nebo „neviditelný klient“
- adiktologický klient s poruchou osobnosti - „postrach služeb“
- klient s toxickou psychózou

Duální diagnóza – vnější překážky

- nedostatek psychiatrů
- neochota věnovat se klientům s adiktologickou zátěží
- služby jsou prostorově/časově nedostupné
- detox a substituce v HK – dostupné pouze formálně
- někteří klienti jsou v pobytových službách neumístitelní

Duální diagnóza – model spolupráce 2015 I

Péče o duševní zdraví z.ú. a Laxus z.ú. :

- vzájemné konsultace
- paralelní služby (víme o sobě) x paralelní služby (nevíme o sobě)
- sekvenční služby – snaha o integrovaný přístup
- kazuistické semináře - nepravidelně
- hostování na odborných poradách - nepravidelně
- balint - nepravidelně
- společní klienti
- společné schůzky s klientem

Duální diagnóza – model spolupráce 2015 II

- tíha spolupráce – terénní programy
- nezřizujeme nové programy
- spolupráce postavena na stávajících službách
- nemění se přístup
- nemění se metodologie

Praxe 2015 – 2018 I

- klientka PDZ + PDZ zprostředkovalo kontakt s terénním programem Laxus z.ú.
- lokalita – malé město – východní Čechy
- 27 let, krátce po neodkladné hospitalizaci
- nemoc schizofrenního spektra
- rozvoj nemoci nasedal na několikaleté PIV
- chce udržet abstinenci i zpátky „doma“
- má chuť, ráda by o tom hovořila
- terénní program nemá kapacitu na prevenci relapsu/terapeutickou práci
- AC HK – časová/prostorová nedostupnost

Praxe 2015 – 2018 II

- klient PDZ + terénního programu Laxus z.ú.
- malé město ve východních Čechách
- 31 let, PIV a psychóza v akutní fázi
- kontakt probíhá společně – u klienta – v domě rodičů
- kolize potřeb – rodiče – HR potřeba klienta – klient a hospitalizace
- zpětný pohled na kontakt – nevydařený
- cíle služeb se střetávají
- sekvenční přístup (v tomto případě) vhodnější

Praxe 2015 – 2018 III

- klientka PDZ
- žije v malé obci ve východních Čechách
- 26 let, schizofrenie, medikována, v anamnéze THC a P
- má chutě
- doporučena návštěva AC HK – prevence relapsu
- doprovází ji pracovnice PDZ
- kontakt ukončen po 20 minutách
- proběhl jen jeden kontakt
- služba prostorově/časově nedostupná

Co víme v roce 2018

- osoby s DD nejsou okrajovou skupinou
- bez zvláštní péče – riziko vypadnutí
- stávající služby – nepokrývají spektrum potřeb osob s DD
- prostorová/časová nedostupnost
- hranice zavedených programů se střetávají
- respekt ke specifikám osob s DD
- potřeba vzniku nového modelu

Duální diagnóza – další spolupráce I

Další spolupráce Laxus z.ú. a Péče o duševní zdraví z.ú.:

1) Krok – provést základní šetření

- potřeba
- upřesnění obsahu pojmu duální diagnóza
- jaké znalosti/kompetence pracovníkům chybí
- jaké je šíře a obsah obav (postoje, předsudky)
- jaké jsou stávající zkušenosti – (ne)provázanost služeb, dobrá i špatná praxe

Duální diagnóza – další spolupráce II

2) Krok – přesné zacílení

- víme, které **znalosti** rozvíjet
- víme, které **dovednosti** rozvíjet
- rozvoj kompetencí
- revize postupů

Duální diagnóza – další spolupráce II

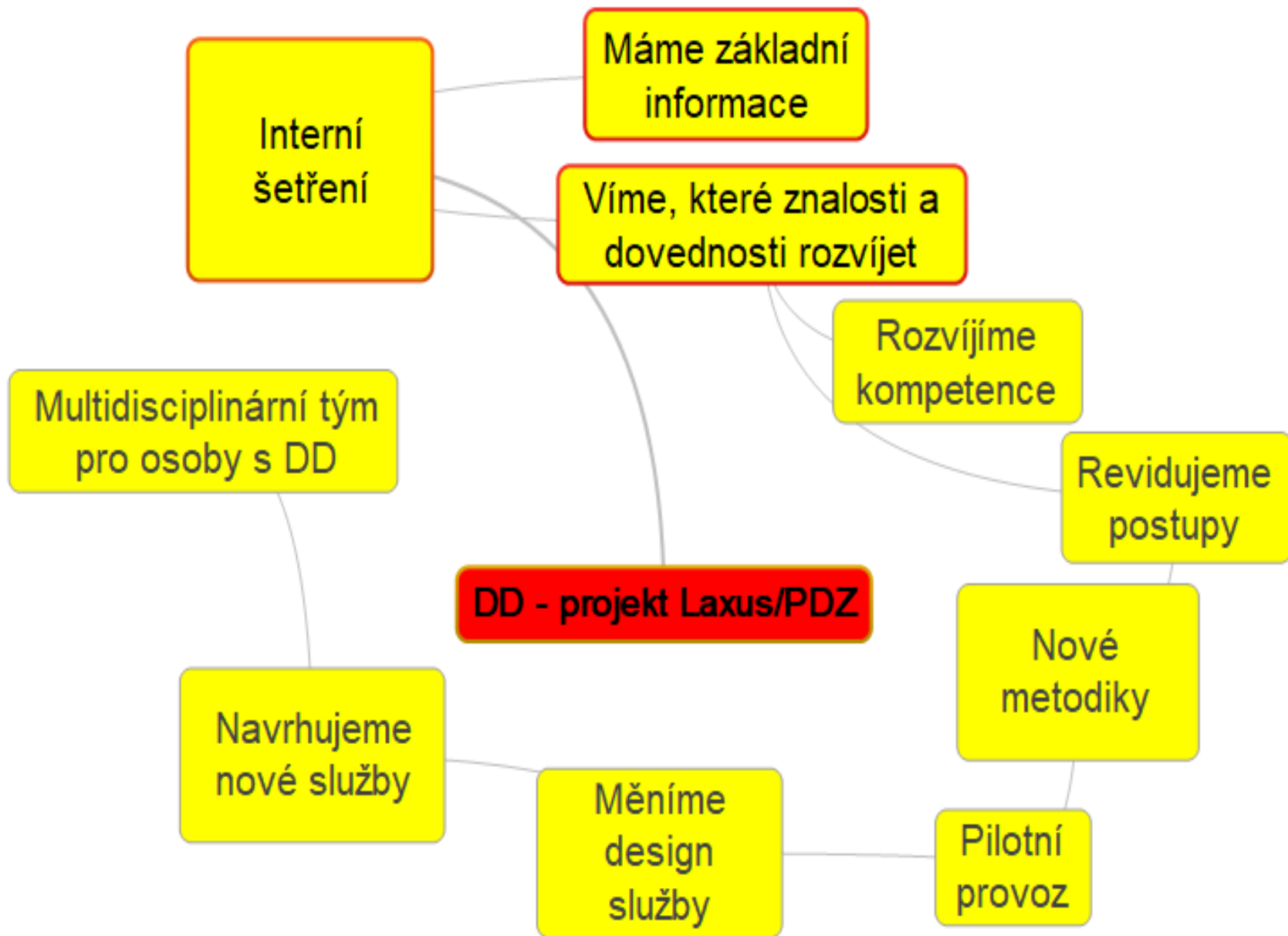
3) Krok - implementace

- zavádíme **nové metodiky**
- měníme design služeb
- navrhujeme **nové služby**
- spouštíme **pilotní provoz**

Duální diagnóza – další spolupráce IV

4) Krok – nový tým

- multidisciplinární terénní služby pro klienty s DD
- expert na duši/expert na drogy
- rok 2022 a mobilní sanitka

Laxus

Děkujeme za pozornost!

svoboda@laxus.cz

vartanian@laxus.cz

www.laxus.cz